

ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਿਹਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਮੈਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ (18:24-28)

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪਸੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਲੁਵਿਸ ਰੋਡ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।¹ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਜਾਰਜ ਡਬਲਯੂ. ਬੇਲੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਵੀ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13 ਅਧਿਆਇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ। ਬੈਟਸੈੱਲ ਬੈਰਟ ਬੈਗਸਟਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਬਿਲੇਨ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਲੜੀ ਵਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਟੀ. ਬੀ. ਲੈਰੀਮੋਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਣ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਹੈ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਮੈਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਜਿਹਨੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਸਾਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਦੇ 18 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਨਾਂਅ ਅਪੁੱਲੋਸ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ 18 ਦੀ ਆਇਤ 23 ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: 'ਅਰ ਉੱਥੇ [ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਅੰਤਾਕੀਆ ਵਿਚ] ਕੁਝ ਚਿਰ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਲਾਤੀਆ ਅਤੇ ਫ਼ਰੂਗੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਫਿਰਦਾ' ਰਿਹਾ (ਆਇਤ 23)। ਉਹਦਾ ਆਖਰੀ ਟਿਕਾਣਾ ਅਫ਼ਸੁਸ ਸੀ (19: 1) ਪਰ ਲੂਕਾ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਇਸ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਗਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਦੇ ਦੋ ਵਾਰ ਜਾਣ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਹਦੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੇਖਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ।

ਆਇਤ 24 ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ‘ਅਪੁੱਲੋਸ ਨਾਮੇ² ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਜਿਹਦੀ ਜੰਮਣ ਭੂਮੀ³ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਸੀ ਅਰ ਜੋ ਸੁਆਰਾ⁴ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਸੁਚੇਤ ਸੀ, ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਆਇਆ।’ ਇੰਜ ਸਾਡੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਵ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਬਣਿਆ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:5, 6; ਤੀਤੁਸ 3:13)। ਉਹਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਭਾਵੇਂ ਯਹੂਦੀ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਦਾ ਜਨਮ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਨੀਲ ਦਰਿਆ⁵ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮੀਲ ਦੂਰ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ⁶ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਸੀ। ਸਿਕੰਦਰੀਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਿਕੰਦਰ ਮਹਾਨ ਨੇ ਵਸਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ ਇਹ ਦਾ ਨਾਂਅ ਪਿਆ ਸੀ, ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਅਬਾਦੀ ਸੀ।⁷ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਪਟਾਗਿੰਟ ਜਾਂ ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਵਿਚ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਯਹੂਦੀ ਉਸਤਾਦ, ਫਿਲੋ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਦਾ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।⁸ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਹੀ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ (ਆਇਤ 25), ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੇ ਵੀ ਪੁੱਲੋਸ ਵਾਂਗ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫ਼ਲਸਤੀਨ, ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।⁹

ਅਪੁੱਲੋਸ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਉਹਦੀਆਂ ਕਈ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਉਹਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ।

ਉਹਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ (18:24-26)

ਲੂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਕਾਰਣ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕਤ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀਨ ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪਾਈ ਸੀ। ਲੂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਉਹਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।¹⁰ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। (ਜੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਅਪੁੱਲੋਸ ਵਾਲੀ ਖ਼ੂਬੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।)

ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਮੈਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨੇ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪਾਈ ਸੀ’¹¹ (ਆਇਤ 25) ਅਤੇ ਉਹ ‘ਲਿਖਤਾਂ [ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ] ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਸੁਚੇਤ ਸੀ’ (ਆਇਤ 24)। ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ‘ਪ੍ਰਚਾਰਕ’ ਅਖਵਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਹੈ! ਫਿਰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਚਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਮਰਪਤ ਸੀ। ‘ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚ’ (ਆਇਤ 26) ‘ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ’ (ਆਇਤ 25) ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧਕੇ ਉਹਦਾ ਸਮਰਪਣ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਸਗੋਂ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ‘ਮਨ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਕੇ’¹² (ਆਇਤ 25) ਅਤੇ ‘ਬੇਧੜਕ’

(ਆਇਤ 26) ਬੋਲਦਾ ਸੀ।

24 ਤੋਂ 26 ਆਇਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਮਿਨੀ ਕੋਰਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥੀ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਖੂਬੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:8), ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਲਿਆਕਤ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਏ (ਮੱਤੀ 5:16)।

ਜੋ ਕੁਝ ਉਹਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਉਹਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਹਨੇ ਬੇਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤਾ (18:25, 26)

ਅਪੁੱਲੋਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਉਹਦੀ ਸਮਝ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਾਲੀ ਬਾਈਬਲ (ਆਇਤ 24) ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਨ, ਜਾਣਦਾ ਸੀ (ਆਇਤ 28)। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਉਹ ‘‘ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਤਨ ਨਾਲ’’ (ਆਇਤ 25) ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਨਿਰਾ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਜਾਣਦਾ ਸੀ’’ (ਆਇਤ 25)। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਉਹਦਾ ਗਿਆਨ ਓਨਾ ਕੁ ਹੀ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ (ਮੱਤੀ 16:16-19) ਕਰਨ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ, ਜੀ ਉੱਠਣ, ਗ੍ਰੇਟ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਉਠਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 14:1-12)। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 3:11), ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:4-8; 2:1-4), ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਯਾਨੀ ਮਸੀਹੀ ਬੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਰੇ ਉਹਦਾ ਗਿਆਨ ਅਧੂਰਾ ਕਿਉਂ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਚੇਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 3:5, 6) ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਚੇਲੇ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ।¹³ ਜੇ ਉਹ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਚੇਲਾ ਬਣਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਦੇਸ਼ ‘ਚੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2), ਨਾ ਹੀ ਉਹਦਾ ਸੰਪਰਕ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਖਸ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਹਨੂੰ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਰਾਹ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੋਵੇ।¹⁴ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨੇ ਉਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਸਿਰਫ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ।

ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਲੜੀਵਾਰ ਹਨ। ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਆਉਣਾ ਨਬੂਵਤ

ਮੁਤਾਬਕ ਮਸੀਹ ਦਾ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਇਆ (ਯਸਾਯਾਹ 40:3; ਮਲਾਕੀ 4:5, 6; ਮੱਤੀ 3:1-3; 17:10-13)। ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੌਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ (ਮੱਤੀ 3:2; ਲੂਕਾ 3:7-14), ਅਤੇ ਉਹ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ (ਮੱਤੀ 3:5, 6) ਭਾਵ ‘ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ’ (ਮਰਕੁਸ 1:4) ਲਈ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁਬਕੀ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 3:23)। ਇਸ ਨੂੰ ‘ਤੌਬਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ’ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 1:4; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 13:24; 19:4), ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਤੌਬਾ ਦੀ ਝਲਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ‘ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ’ (ਮੱਤੀ 3:6)। ਬਪਤਿਸਮਾ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਐਨਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਉਹਨੂੰ ‘ਬਪਤਿਸਮਾ [ਭਾਵ ਡੁਬਕੀ] ਦੇਣ ਵਾਲਾ’ (ਮੱਤੀ 3:1) ਕਰਕੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਉਹਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੁਫਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੀਕ ਬਣ ਗਈ (ਲੂਕਾ 7:30)।

ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਸਾਡੇ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗ੍ਰੇਟ ਕਮੀਸ਼ਨ ਯਾਨੀ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਾਲਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ‘ਜਗਤ [ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ] ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ’ (ਮੱਤੀ 28:20) ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:19, 20; ਮਰਕੁਸ 16:15, 16)। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਕਸਦਾਂ ਵਾਸਤੇ ‘ਇੱਕੋ ਬਪਤਿਸਮਾ’ (ਅਫਸੀਆਂ 4:5) ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਗ੍ਰੇਟ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕ ਲਈ ਹੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2); ਉਹਦੇ ਬਾਅਦ ਇਹਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਇਕ ਖ਼ਾਮੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਅਧੂਰੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਸੀ। ਯੂਹੰਨਾ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ‘ਜੇ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰੋ’ (19:4)।¹⁵

ਪਰ ਜਿਸ ਗੱਲ ਤੇ ਮੈਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਪਤਿਸਮਾ ਜਿਹਦਾ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹਨੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੇ ਅਫਸੁਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਵੀ ਸੀ (19:1-6)।

ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਗ਼ਲਤੀ ਰੂਹ ਦੇ ਨਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 5:20)। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨਾਲ ਪਾਪ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਘਟ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:30; ਰੋਮੀਆਂ 10:1-4 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ

ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦਾ ਮਨ ਇਕ ਉਸਤਾਦ (ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ) ਵਾਲਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦਿਓ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਵੇਖਣ ਲੱਗਿਆਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਈ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਆਦਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਮਰਾਹ ਹਨ; ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨੇਕ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਮੈਂ ਆਦਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੇਈਮਾਨ ਅਤੇ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 7:20; 2 ਪਤਰਸ 2:3)।

ਨੇਕ ਨੀਅਤ ਹੋਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੇਕਨੀਅਤ ਨਾਲ ਹੀ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 23:1), ਪਰ ਕਪਟ ਨਾਲ ਭਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ, ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਕਈ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਉਹਦੀ ਨਕਲ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੱਲ ਦੇ ‘... ਹਰੇਕ ਬੁੱਲੇ ਨਾਲ ਐਧਰ ਓਧਰ ਡੋਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:14)। ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਅਡੋਲ ਵੇਖ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ‘ਜੇ ਉਹਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰਾਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੇਵਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ!’ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਖੁਬੀ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਐਨਾ ਘਸੰਝੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾ ਮੰਨੇ (18:26)

ਇਕ ਵਾਰ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਸਿਨਾਗੋਗ [ਯਹੂਦੀ ਮੰਦਿਰ] ਵਿਚ ਗਏ।¹⁶ ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਉਹੀ ਤੰਬੂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਇ 18 ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਸਾਂ। ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਸਨ ਜੋ ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਅੰਤਾਕੀਆ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਰੁਕੇ ਸਨ (ਆਇਤ 19)। ਇਹ ਸਿਨਾਗੋਗ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਗਰਮਜ਼ੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਆਇਤਾਂ 19-21)। ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ ਜਦ ਇਕ ਅਜਨਬੀ ਖਲੋ ਕੇ *ਯਿਸੂ* ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ (ਆਇਤ 25) ‘ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬੇਧੜਕ ਬੋਲਣ ਲੱਗਾ’¹⁷ (ਆਇਤ 26ਓ)। ਜਦ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਨੇ¹⁸ ਇਸ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਬਾਰੇ ਉਹਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਧੂਰੀ ਸੀ। ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਲਾ ਕੇ’¹⁹ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਰਾਹ ਹੋਰ ਵੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ’ (ਆਇਤ 26ਅ)। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀਆਂ ਨਬੂਵਤਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ (ਮੱਤੀ 3:11) ਉਹਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਬੂਵਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪਾਠ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ

ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ: (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ। (2) ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ 'ਨੇਕ ਨੀਅਤੀ ਨਾਲ' ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਸਹੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕਾਸ਼! ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਲਈ ਪੌਲਸ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦਾ'; ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ। (4) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬੇਈਮਾਨ ਉਸਤਾਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ; ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਈਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। (5) ਅਪੁੱਲੋਸ ਬਾਰੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਵੱਖ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣ ਲੱਗੇ (ਮੱਤੀ 18: 15)। (6) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਲੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਹਨੂੰ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ। (7) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 6: 1)। ਗ਼ਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹਨੂੰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰਾਹ ਹੋਰ ਵੀ ਠੀਕ ਠੀਕ ਦੱਸਿਆ।' (8) 'ਹੋਰ ਵੀ ਠੀਕ ਠੀਕ' ਵਿਚ 'ਹੋਰ ਵੀ' ਸ਼ਬਦ ਮੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਠੀਕ' ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹਦੀ ਗ਼ਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਸੱਚਾਈ ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ। ਗੱਲ ਨੂੰ ਇੰਜ ਸੁਲਝਾਉਣ ਨਾਲ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗਾ ਸੇਵਕ ਬਣ ਗਿਆ।²⁰

ਪਰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਆਓ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਹੋ ਜੋ ਇਕ ਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬੜੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਇਕ ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਚਨ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਤਿਉੜੀਆਂ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਥੱਕ ਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ; ਫਿਰ ਇਕ ਜੋੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੱਦਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿੱਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜੋੜੇ ਵਿਚ ਐਨੀ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿੱਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਸਨ! ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ! ਅਪੁੱਲੋਸ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ: 'ਮੇਰੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਤੁਸੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕੌਣ ਹੋ? ਮੈਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਆਲ੍ਹਾ ਉਸਤਾਦਾਂ ਤੋਂ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪਾਈ! ਵਚਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਥੋਂ ਸੌ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਸਿਖਾਓਗੇ?'

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰਾਹ ... ਹੋਰ ਵੀ ਠੀਕ ਠੀਕ' ਦੱਸ ਸਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੇ ਮਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਉਹਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ

ਸੀ, ਪਰ ਉਹਦਾ ਮਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਸੀ (2 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 10); ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਮੰਡ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਦ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਤਾਂ ਅਫ਼ੁਲਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਨ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗ਼ਲਤ ਸੀ। ਇਹ ਖੂਬੀਆਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲੱਭਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:24-26 ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਜਿਵੇਂ ਅਗਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਲਾ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈਣਾ ਪਿਆ?’ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਧੀਆ ਹੈ,²¹ ਪਰ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਸਮਝਦਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।²² ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹਦਾ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ)। ਅਸੀਂ ਯਕੀਨਨ ਐਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ।

ਕੀ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹਾਂ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਮਨ ਅਪੁੱਲੋਸ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼ ਹਨ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਮਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਆਉਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਮੰਡ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਮੰਨ ਲਈਏ ਕੀ ਅਸੀਂ ਗ਼ਲਤ ਹਾਂ?

ਉਹ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਵਧਦਾ ਗਿਆ (18:27, 28)

ਮੈਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰਾਹ ਹੋਰ ਵੀ ਠੀਕ ਠੀਕ ਦੱਸਿਆ’ ਜੋ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ, ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਗ਼ਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸੱਚਾਈ ਉਹਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਵਧਦਾ ਗਿਆ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ,²³ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਯੂਨਾਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਅਖਾਇਆ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ‘ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਅਖਾਇਆ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ²⁴ ਤਦ ਭਾਈਆਂ ਨੇ²⁵ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ²⁶ ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਭੇਜਿਆ ਭਈ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ ਭਾਉ ਕਰਨ’²⁷ (ਆਇਤ 27ਓ)। ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (19:1)।

ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਸੀਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਅਜੇ ਮਸੀਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ‘ਵੱਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ’²⁸ (ਆਇਤ 27ਅ)। ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ

ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:12; 3:4, 22; 4:6)।¹⁹ ਜੇ ਕੁਝ ਉਹਨੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਹਦੇ ਬੜਾ ਕੰਮ ਆਇਆ। ਉਹ ‘ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਉਹੋ ਮਸੀਹ ਹੈ ਵੱਡੀ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ’ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ (ਆਇਤ 28)। ਇਹ ਉਹੀ ਯਹੂਦੀ ਸਨ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਗਲੀਓਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਏ ਸਨ (ਆਇਤਾਂ 12-17)। ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਫਲ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੂਬੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਲੂਕਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਾਂ ਈਰਖਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ: ‘‘ਅਪੁੱਲੋਸ ਕੀ ਹੈ? ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਕੀ ਹੈ? ਨਿਰੇ ਸੇਵਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਤੁਸਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੂਟਾ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਸਿੱਜਿਆ ਪਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਵਧਾਇਆ’’ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:5, 6)।

ਭਲਾ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਅਜਿਹਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਹੀ ਮਸਤ ਹਾਂ? ਯਿਸੂ ਸਾਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੁੱਕੋ ਅਤੇ ਪੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਕਿ ਉਹ ਵਾਢੀ ਦੇ ਲਈ ਪੱਕੇ ਕੇ ਪੀਲੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 4:35); ‘‘ਖੇਤੀ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰ ਵਾਢੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹਨ’’ (ਮੱਤੀ 9:37)। ਖੁਦਾ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਣ ਸਕੀਏ!

ਸਾਰ

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:23-19:1 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅਪੁੱਲੋਸ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਬਣ ਗਿਆ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:12)। ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਭਾਈ ਕਰੇਤ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਤੀਤੁਸ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 3:13)। ਉਹਦੇ ਬਾਅਦ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕਈ ਖੂਬੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਇਸ ਪੂਰੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਖੀਰ ‘ਚ ਮੈਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹਾਂ: (1) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸੁਣੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਵਾਂਗ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਉਹਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦੱਸੀਏ। (2) ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਸਹੀ-ਸਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਵਾਂਗ ਹਲੀਮ ਹੋ ਜਾਈਏ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਜੋ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ, ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਉਲਝਣਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਟ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਮਨ ਨੋਟਸ

ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੇ ਪਾਤਰ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੁਰੰਬਸ ਦੇ ਉਹਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਜੋੜ ਲਓ ਕਿ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ (ਅਤੇ ਹੋਰ) ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਲੇਖਕ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਤਰਕ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਵਿਚ ਤਰਕ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਜਵਾਬੀ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬੇਹਤਰੀਨ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਲੇਖਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ, ਉਹਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਨਬਦਲੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਲੜੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ‘ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ’ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। (ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ‘ਮਨਬਦਲੀ’ ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਬਦਲਣਾ’ [‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 3’ ਵਿਚ ‘ਇਕ ਜਾਦੂਗਰ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ’ ਵਾਲਾ ਪਾਠ ਵੇਖੋ]।) ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਰਲ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ:

I. ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਿਹਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ

ਉ. ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਸਨ।

ਅ. ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਹ ਗ਼ਲਤ ਸੀ।

II. ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਿਹਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਹੋ ਗਈ

ਉ. ਉਹਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਹਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੀ।

ਅ. ਉਹਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ।

24 ਤੋਂ 26 ਆਇਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਪਾਠ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਖ਼ਰੀ ਪੁਆਇੰਟ ‘‘ਹਰ ਗੱਲ ‘ਚ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ’’ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅੱਠ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ’’ ਪਾਠ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗ਼ਲਤ ਹਨ, ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਉਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ‘‘ਲਚੀਲਾ’’ ਹੋਏ ਬਗ਼ੈਰ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ 'ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸੂਚੀ' ਵਿਚ ਸਭ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਾ ਲਿਖਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਖਿਮਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਨਾਂਅ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹੋ। ²'ਅਪੁੱਲੋਸ' 'ਅਪੋਲੋਨੀਉਸ' ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ। ³ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਮੁਤਾਬਕ 'ਜੰਮਣ ਭੂਮੀ' ਤੋਂ ਭਾਵ 'ਕੁਲ ਤੋਂ' ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਦੀ ਸੀ। ⁴ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ 'ਸੁਆਰਾ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਵਿਦਵਾਨ' ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ NIV)। ⁵'ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ' ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ। ⁶ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ 7,00,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਨ। ⁷ਕਈਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਅਥਾਵੀ ਯਹੂਦੀ ਸੀ। ⁸ਫਿਲੋ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸੀ। ⁹ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਸੀ: ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਜਨਮ ਤਰਸੁਸ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਬੇਹੱਦ ਗੁਣੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲਣ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਗਲਤ ਸਨ। ¹⁰ਹਾਜ਼ਰ-ਜਵਾਬੀ (ਬੋਲਣ ਦੀ ਕਲਾ) ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ।

¹¹'ਰਾਹ' ਮਸੀਹੀਅਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ 'ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰਾਹ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਸਿਰਫ ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ (ਡੁਬਕੀ) ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤਕ ਸੀਮਤ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 3:3; ਮਰਕੁਸ 1:3; ਲੂਕਾ 3:4; ਯੂਹੰਨਾ 1:23)। ¹²ਕਈ 'ਨਿੱਜੀ' ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ 'ਆਤਮਾ (ਭਾਵ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ) ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 12:11। ¹³ਵੈਸਟਰਨ ਟੈਕਸਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਪਤਾ ਸਿਕੰਦਰੀਆ ਵਿਚ ਲੱਗਾ। ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ, ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਰੋਬਰਟਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵੇਖਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ (ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ) ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ 'ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ' ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ¹⁴ਯੂਹੰਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਝੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਰਹੱਸ ਲਗਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮਸੀਹੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਐਨੇ ਲੰਮੇ ਵਕਫ਼ੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਹੰਨਾ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹਾਲ ਦੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਚੇਲੇ ਤੋਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ। ¹⁵ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਬਾਰੇ ਹੋਣ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਅਗਲਾ ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ¹⁶ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਗਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਹੀ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ; ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਰਜ਼ੀ ਕਾਲ ਸੀ। ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਉੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਵਾਂਗ ਖਰੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। ¹⁷ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਵਾਂਗ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਸਿਨਾਗੋਗ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ¹⁸ਵੈਸਟਰਨ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਆਇਤ 26 ਵਿਚ ਅਕੂਲਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV), ਪਰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣਾ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦਾ ਨਾਂਅ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨਾ ਉੱਠੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਜਦ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਚਾਹ ਅਤੇ ਬਿਸਕੁਟ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਰਹੀ ਸੀ। (ਜਦ ਮੈਂ ਨਵਾਂ-ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣਿਆ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ- 'ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ' ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ)। ਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਇਹ ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪੁਲਪਿਟ ਤੋਂ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ¹⁹ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 'ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਲੈ ਗਏ' ਹੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ 'ਇਕ ਪਾਸੇ'; ਕਿਸੇ ਨੇ 'ਆਪਣੇ ਘਰ' ਜੋੜ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਖਾਣਾ ਖੁਆਉਣ ਲੈ ਗਏ, ਇਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਿਆਫ਼ਾ ਹੈ। *ਘਰੀਂ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ* ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਵਧੀਆ ਥਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ²⁰ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ

ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਅਜੇ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ 'ਸਿੱਧਾ ਕਰਨ' ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਦਾਅ ਪੇਚਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਲੋਕ ਐਨੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੇਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

²¹ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਆਲ 'ਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਆਪ ਹੀ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਰਲਾ ਲਿਆ ਸੀ।' ਇਹਦਾ ਵਧੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਰਸੂਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਲੂਕਾ 7:29, 30; ਯੂਹੰਨਾ 1:25-51; 3:22, 26; 4:1, 2)। ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਮੰਨਣ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਫਿਰ ਜੇ ਆਇਤ 25 ਵਾਲਾ 'ਮਨ' ਸ਼ਬਦ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਲਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਟਿੱਪਣੀ 12), ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਸੀਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਫੇਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਆਫ਼ਾ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। (ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਐਨ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ, *ਨਿਊ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਐਕਟਸ ਆਫ਼ ਅਪੋਸਟਲਜ਼*, ਅੰਕ 2 [ਡਿਲਾਈਟ, ਆਰਕੈਸਾ: ਗੋਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰ., ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ], 151, 152।) ²²ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਾਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਹੈ। ²³ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19 ਵਾਲੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ²⁴ਵੈਸਟਰਨ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਤੋਂ ਵਚਨ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਨੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ²⁵ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਮੰਡਲੀ ਕਾਇਮ ਸੀ। 'ਭਾਈਆਂ ਨੇ' ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਪੌਲੁਸ ਰਾਹੀਂ ਬਣੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦੇ ਘਰ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:19)। ²⁶ਜਦ ਕੋਈ ਭਾਈ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੇ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਕਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਸਗੋਂ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਹੀ ਦਿਆਂਗੇ! ²⁷ਇਕ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਮੰਡਲੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਹ ਵਧੀਆ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਅਕੂਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ²⁸ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ²⁹ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰਜਵਾਬੀ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈਆਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲੋਂ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:1)। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੁੱਲੋਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਗੁੱਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਅਪੁੱਲੋਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰਾ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:12; ਤੀਤੁਸ 3:13)।

© 2009 Truth for Today